

Till

Svenska Kraftnät, Svk 2023/1181

registrator@svk.se

Samrådsyttrande från Stenungsunds Naturskyddsförening på kompletterande samråd för Skogssäter-Ingelkärr 400 kV elförbindelse, justeringar vid Presstorp, Leråns dalgång, Harås och Groland.

1. Stenungsunds Naturskyddsförenings grundinställning följer 2 kap. 3§ Miljöbalken. Lagen anger att bästa möjliga teknik ska väljas som orsakar minsta möjliga skada och intrång på miljön och andra motstående intressen med avseenden på jordbruks- och skogsbruksproduktion, störning för närboende, miljö och övrig samhällsekonomi.
2. Jämtkraft genomför försök med reflekterande fågelskrämmor på *befintliga luftledningarna*. Vi anser att Svenska Kraftnät skall följa upp dessa försök och om de faller väl ut förse luftledningarna över sjöar med denna teknik. Vid dragning av *nya ledningar* bör det vara enklare att i samband med byggnationen montera lämpligaste komponenter.
3. Birdlife Sverige har riktlinjer för hur fågeldöd skall minimeras och Naturskyddsföreningens åsikt är att dessa skall följas. Isolerhuvar, isolerade ledare, isolering av olika slag och fågelavvisare har visat sig vara effektiva skydd för att förhindra att fåglar drabbas. Birdlife Sveriges policy för kraftledningar bifogas.
4. Fågelskydd har diskuterats inom Europa under många år och den europeiska kommittén för bevarande av Europas viltliv har i en rekommendation uttalat flera åtgärder som skall följas.
5. Ingen avverkning av skog för ledningsgator eller transformatoranläggningar skall ske under häckningssäsong april- juni.
6. Vid de olika grävarbetena som kommer att ske vid ledningsstolpar och annat måste stor hänsyn tas till vattendrag, våtmarker och lekbottnar. Risk finns för grumling, förändrade flödesriktningar och uttorkning. För respektive grävarbete skall finnas en utarbetad plan för att minimera riskerna.
7. Vissa dragningsalternativ är belägna över områden med åtgärdsprogram för kalkning. Sökande måste stämma av med Länsstyrelsen att kalkning med helikopter eller båt inte riskerar att påverkas. Länsstyrelsen har aktuell information och kartor med åtgärdsområden för kalkning. På Stenungsunds kommuns hemsida under kartportalen/miljö/vård finns kartor med åtgärdsprogram för kalkning, våtmarker och sjöar. Kartorna visar Stenungsunds kommun och grannkommunerna. Utan kalkning kan inte reproduktion av bl.a. mört, lax och havsöring lyckas. Flodpärlmusslan

är beroende av kalkning liksom flera andra fiskar och smådjur i vattnet. Stora delar av avrinningsområdena är berörda.

8. Exploatören skall vara miljöcertifierad så att rutiner säkerställs. Detta kan tyckas självklart men då entreprenörer används i flera underliggande led finns risk för att rutinerna urvattnas och inte följs. Kontrollsystem med uppföljning i alla led skall alltså finnas under hela byggtiden.
9. I Svartedalens Naturreservat och Natura 2000-område finns områden där skogsbruk är tillåtet. I Natura 2000-området har nyligen flera kalhyggen gjorts bl.a. ett på 14,6 ha. Detta bedöms tillsammans med nytillkommande kraftledningar, vägar och skogsavverkningar påverka och skada naturvärdena. Framför allt bedöms utpekade fågelarter skadas på ett betydande sätt. Detta gäller även för åtgärder som görs utanför Natura 2000 området (miljöbalken 7 kap. 27-29) som i detta samråd. Naturen fragmenteras och olika populationer av arter separeras. Stenungsunds Naturskyddsförening föreslår därför att projektet löser in skogsmark som annars hotas av avverkning som en kompensationsåtgärd.
10. Kraftledningsgator kan utgöra barriärer i skogslandskapet och fragmentera värdefulla miljöer. Det behövs en anpassad skötselplan av ledningsgatorna som minskar de negativa effekterna. Genom skötsel och röjning kan bärbuskar, blommande ljusälskande örter, pollinerande insekter och fjärilar gynnas. Kanteffekterna behöver mildras genom att bryn med lågskog och buskar skapas.
Detta kan kompletteras med uppsättning av olika holkar för fladdermöss, fåglar och insekter vilket kan göras i samarbete med Naturskyddsföreningen.
11. Stenungsunds Naturskyddsförening tar inte ställning till de olika alternativa sträckningarna. Beskrivna krav gäller oavsett sträckning.

Bilaga: Birdlife Sveriges policy kraftledningar

Stenungsund den 2025-03-29

För Stenungsunds Naturskyddsförening

Lars Arell, ordförande
larsarell57@gmail.com
0706 76 82 94